

Het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind

Op 20 november 1989 hebben alle landen, met uitzondering van Somalië en de VS, het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind goedgekeurd (IVRK). Deze tekst, die kracht heeft van wet, definieert de verplichtingen van de staten ten opzichte van kinderen. Het somt de verschillende rechten van kinderen op met betrekking tot overleving, ontwikkeling, bescherming en participatie. Kinderen zijn altijd het meest kwetsbaar voor armoede, zowel hier als in ontwikkelingslanden. Volwassenen hebben de verantwoordelijkheid om kinderen tot hun meerderjarigheid te begeleiden en om hen maximale ondersteuning te geven bij de ontwikkeling van hun capaciteiten. Gesteund op de gelijkheid van de rechten voor iedereen, is het verdrag een beschouwingsinstrument rijk aan gegevens over respect voor anderen en zichzelf.

Hierna volgend, in eenvoudige bewoording, een samengevatte versie van het eerste gedeelte van het verdrag (41 artikels die specifiek over kinderrechten gaan op een totaal van 54):

- 1 Als je nog geen 18 jaar bent, ben je een kind. Tenzij de nationale wetgeving de meerderjarigheid op vroegere leeftijd toekent.
- 2 Alle kinderen ter wereld hebben dezelfde rechten, ongeacht hun ras, oorsprong, geslacht, taal en geloof. Je land moet er alles aan doen om ze op dezelfde manier te behandelen.
- 3 De volwassenen die verantwoordelijk zijn voor jou, moeten beslissingen nemen voor je eigen welzijn. Je land moet je beschermen en verzorgen indien je ouders dit niet zelf kunnen doen.
- 4 Je land moet er alles aan doen opdat je rechten werkelijk gerespecteerd worden.
- 5 Je ouders of de volwassenen die voor je zorgen, moeten je helpen om je capaciteiten en alles wat je kan te ontwikkelen.
- 6 Je hebt het recht op het leven. Je land moet je de middelen geven om in de best mogelijke omstandigheden op te groeien.
- 7 Vanaf je geboorte heb je recht op een naam en een nationaliteit die genoteerd staan op een officieel document. Je hebt, voor zover mogelijk, het recht om je ouders te kennen en door hen grootgebracht te worden.
- 8 Je hebt het recht om je naam, je nationaliteit en de band met je familie te behouden. Ze maken deel uit van je identiteit. Als men ze je illegaal afneemt moet je land ze zo snel mogelijk terug geven.
- 9 Je hebt het recht om bij je ouders te leven, zelfs als ze gescheiden zijn. Behalve als ze je mishandelen of niet goed voor je zorgen. In alle gevallen heb je het recht om contact met hen te behouden.
- 10 Je mag om het even welk land betreden of verlaten om je met je ouders of familie te herenigen. Als je ouders in twee verschillende landen wonen heb je het recht ze beide regelmatig te zien.
- 11 Niemand mag je onrechtmatig naar het buitenland meenemen of houden, zelfs niet één van je ouders.
- 12 Je hebt het recht om je mening te geven en de volwassenen moeten er rekening mee houden.
- 13 Je bent vrij om je ideeën te uiten, om informatie op te zoeken of te verkrijgen zolang je de anderen respecteert en je niemand benadeelt.
- 14 Je hebt het recht om te geloven in wat je wilt, om een geloof te hebben, en je ouders hebben het recht je daaromtrent te leiden, rekening houdend met je leeftijd. Je mag uiten wat je gelooft zolang je de rechten en de vrijheden van anderen respecteert.
- 15 Je hebt het recht om met andere kinderen samen te komen, om verenigingen te vormen en er lid van te zijn, zolang dit niemand stoort.
- 16 Je hebt het recht om een privéleven te hebben: niemand mag zonder toestemming je huis binnenkomen, je brieven lezen, of zich met je leven of dit van je ouders bemoeien.
- 17 Je moet je kunnen informeren en ontwikkelen dankzij boeken en de media (radio, televisie, kranten, computers...). Je moet informatie kunnen vinden in je eigen taal die geschikt is voor kinderen. Maar de volwassenen moeten je beschermen tegen informatie die schadelijk voor je kan zijn.
- 18 Je ouders zijn in principe verantwoordelijk voor je opvoeding. Je moet naar de crèche kunnen gaan als je ouders werken of naar een opvangtehuis als ze niet voor je kunnen zorgen.
- 19 Je land moet je beschermen tegen alle vormen van geweld of misbruik, dus ze moet tussenkomen als degene die voor je zorgt je slaat, je slecht behandelt (verbaal of fysiek), niet voor je zorgt of je aan je lot overlaat.
- 20 Als je in een andere familie bent geplaatst of als je geadopteerd bent, moet je land zoeken naar de best mogelijke situatie voor jou. Dat wil zeggen dat het rekening moet houden met je afkomst (ras, geloof, cultuur, taal) en je in staat stellen je opvoeding door te zetten.
- 21 Als je land adoptie toelaat dan kan dit enkel als er met jou en de wet rekening wordt gehouden. Niemand heeft het recht om geld te proberen verdienen door in het buitenland kinderen te laten adopteren.
- 22 Als je bent gevlucht omdat je in gevaar was, moet het land dat je ontvangt je beschermen en je helpen om je familie terug te vinden of een andere thuis te vinden net als elk ander kind zonder familie.
- 23 Als je een handicap hebt, heb je het recht op aangepaste verzorging, die indien mogelijk gratis is. Je moet op een zo normaal mogelijke manier kunnen leven: naar school gaan, activiteiten hebben, werken... En net als iedereen gelukkig zijn zonder verstoten te worden.
- 24 Je hebt het recht op de hoogste graad van gezondheid, op een gezonde voeding en om verzorgd te worden wanneer het nodig is. Je land moet ook de toekomstige mama's en baby's beschermen, het moet je informatie geven over gezondheid en je ouders adviseren... Als je land je deze basiszorgen niet kan geven, moeten de andere landen hulp bieden.
- 25 Als je ergens geplaatst bent om verzorgd of beschermd te worden, moet men regelmatig controleren of je plaatsing en je behandeling goed zijn voor je.
- 26 Je hebt recht op « sociale zekerheid », die mensen beschermt tegen armoede. Als je ouders niet genoeg geld hebben om je op te voeden of om je te laten verzorgen, moeten ze hulp krijgen van de regering van je land.
- 27 Je hebt het recht je te ontwikkelen in goede omstandigheden. Als je ouders niet de middelen hebben om je eten, kleding en een geschikt onderdak te geven, moet je land ze helpen.
- 28 Je hebt het recht op onderwijs en om zo lang mogelijk naar school te gaan. Het basisonderwijs moet verplicht en gratis zijn voor iedereen. De tuchtregels moeten er mee voor zorgen dat iedereen gerespecteerd wordt. Alle landen ter wereld moeten samenwerken om de onwetendheid uit te schakelen en om ervoor te zorgen dat iedereen kan lezen en schrijven.
- 29 De school moet je in staat stellen je bekwaamheden en je kwaliteiten te laten ontwikkelen. Ze moet je voorbereiden op een leven als volwassene en ze moet je het respect leren voor je ouders, je identiteit, je cultuur en die van anderen, voor de omgeving en de rechten van de mens.
- 30 Als je deel uitmaakt van een groep die een andere cultuur, taal, of geloof heeft dan de mensen van je land, heb je het recht om je tradities en alles dat deel uitmaakt van je identiteit te behouden.
- 31 Je hebt het recht om te spelen, om activiteiten te hebben en op rust en vrije tijd.
- 32 Niemand heeft het recht je te gebruiken om geld te verdienen, noch om je te verplichten een werk te doen dat je gezondheid, opvoeding of ontwikkeling in gevaar brengt. In principe moet de regering regels vastleggen rond de minimumleeftijd om te werken, de uren en de werkomstandigheden.
- 33 Je moet beschermd worden tegen het gebruik van drugs of betrokken te worden in de verkoop of productie ervan.
- 34 Je moet beschermd worden tegen seksuele uitbuiting of misbruik. Niemand mag je verplichten om je te prostitueren noch om je te gebruiken voor een pornografische show, film of blad.
- 35 Niemand heeft het recht je te ontvoeren, te verkopen of je te gebruiken om geld te verdienen.
- 36 Je hebt het recht beschermd te worden tegen elke vorm van uitbuiting: niemand mag op welke manier dan ook misbruik van je maken.
- 37 Niemand mag je folteren, levenslang opsluiten of ter dood veroordelen. Als men je moet aanhouden en opsluiten is het binnen de grenzen van de wet en voor de kortst mogelijke periode.
- 38 Als je jonger bent dan 18, mag niemand je verplichten soldaat te zijn of deel te nemen aan de oorlog. Als je land in oorlog is, heb je het recht om beschermd en verzorgd te worden.
- 39 Als je oorlog, foltering of om het even welke mishandeling hebt gekend, moet je land er alles aan doen om je te helpen de pijn en het verdriet te boven te komen en een normaal leven te hernemen.
- 40 Als men denkt dat je iets verkeerd hebt gedaan, heb je het recht op een rechtvaardig proces dat aangepast is aan je leeftijd. Telkens moet je land vermijden om kinderen te veroordelen en hun vrijheid te ontnemen.
- 41 Als de wetten van je land je beter beschermen dan het Verdrag zal men rekening houden met de wetten van je land.